

Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit
/Maani

**Naartuersittarneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 236-mut
akissuteqaat**

28-09-2015
Suliap nr.: 2015 - 10414
Akt nr. 1240472

Asasara Randi

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Naartuersittarneq pillugu apeqqutinnut qujanaq. Peqqissutsimut Naalakkersuisutut
ilinnut akissutikka ataani saqqummiuteqqippakka.

**1. Naartuersittartut ikilisinniarlugit Naalakkersuisut suliniutit suut
aallartinniarpaat?**

Akissut:

Arnaq naartuersikkaangami amerlasuutigut arlalippassuarnik pissuteqartarpoq.
Imaassinnaavoq naartulluni imaluunniit mikisumik meeraqarluni inooqateqarunnaartoq,
ineqarnikkut pissutsit ajortut, ilinniakkaminik naammassinninnissamut
periarfissaqanngitsoq. Naartuersinnerit ilaat aamma kinguaassiuutitigut
innarlerneqarsimanermik imaluunniit allatut pinerliffigineqarsimanermik pissuteqartut.
Aamma nalunngilarput arnat peroriartornerminni ajornartorsiuteqarsimasut
naartuersittartut pillugit kisitsisitigut paasissutissani amerlanerpaasut – aamma
naartuerseqqeqattaartartut.

Naalakkersuisut isumaqarput meeqqat inuusuttullu angajoqqaavinik suleqateqarneq
kiisalu inuusuttut namminneq akunnerminni suleqatigiittarnerat pissutsinut
tunngaviusut. Kissaatiginngisamik naartulersarnerit naartuersittarnerillu inuusuttup
inuuneranut siunissaanullu kinguneqartartut pitsaaliuisumik suleqatigiinneq
eqqumaffiginninnerulernissamut tunngavissiissaaq.

Taamaammat suliniutit 'Siusissukkut iliuuseqarneq'-tut ittut erseqqissaaffiginissaat
pingaaruteqarpoq, tassa meeqqat inersimasullu taakku akornanni
attuumassuteqartarnermut atassuteqartarnermullu qitiummata. Inuusuttut
inersimasutullu inuunermi atassuteqartarneq attuumassuteqartarnerlu
tunngaviulluinnarput, aamma aappariit kinguaassiuutitigut qanoq atoqatigiittarnissaannut
tunngatillugu. Taamaammat naartuersittartut amerlassusaasa ikilisarneqarnissaannik

kissaateqarneq aamma tassaavoq piffissami sivisunerusumi suliniuteqarnissaq, arnat tunngaviusumik inuunerannik aamma aallaaviusumik naartuersinnissamut toqqaasarnerannik isumaginnittussaq.

Erseqqissaatigerusuppara naartunaveersaatinik akeqanngitsunik tunniussisoqartarmat paasissutissiisoqartarlunilu – assersuutigalugu p-pillet, spiralit usuullu puui – kissaatiginngisamik naartulersarnerit aaqqiiffiginiarlugit pinngitsoortinniarlugillu tigussaasumik suliniutit ilaattut napparsimmavinnit, peqqissaavinnit nakorsaataasivinnit nunami tamarmeersunit tunniunneqarput.

Tamatuma saniatigut ilisimatitsissutigissavara ernisussiorlut peqqinnissamullu ikiortit kissaatiginngisamik naartulersarneq pillugu pinaveersaartitsinermi ilisimasanik siammarterinermut tunngatillugu Peqqinnissaqarfimi qitiusutut suliassanik naammassinnittarmata. Aamma ernisussiorlut peqqinnissamullu ikiortit naartuersinnermi kingunerusinnaasut pillugit ilisimasanik siammarterisarput. Arnat meerartaarsimasut naartuersissimasulluunniit inuttut ataasiakkaarlugit oqaloqatigineqartarnerat aqutugalugu naartunaveersaataasinnaasut erseqqissaassutigineqartarput arnallu ataasiakkaat pisariaqartitaannut kissaataannullu naleqqussarneqartarlutik.

Naartuersittarnerilli amerlassusaat ikilisinneqassappata pisariaqarpoq allatut amerlanerusunillu pitsaaliuinissaq kiisalu pissusilersuutigisartakkanik allannguinnissamut suliniuteqarnissaq. Suliniutit peqqinnissaqarfiup kisimi ingerlassinnaanngilai, tamanilli isiginnilluni ukkatarinnittoqartariaqarpoq aamma politikerit, ilinniartoqarfiit kiisalu minnerunngitsumik meeqqanut inuusuttunullu angajoqqaat aqqissuussaasumik suleqatigiittariaqarput. Suliniutit naartuersittarnerit amerlassusaannik ikilisaasussat aallartinneqarnissaannut pineqartut taakku suleqatigiinnissaannut erseqqissunik malittarisassaqaarnissaq pingaaruteqarpoq.

Atoqatigiinnermut tunngasut pillugit ilinniartitsineq assersuutitut suliniutaavoq Peqqinnissaqarfiup atuarfiillu suleqatigiinnissaannut pisariaqartoq. Atuartut anginerit atoqatigiinnermut tunngasunik ilinniartinneqarnissaannut skema atorlugu aqqissuussinerup aamma suliamik ilinniagallit akornanni erseqqinnerusumik akisuussaaffilersuinerup isumannaatsumik atoqateqartarneq eqqummaariffiginerulersinnaavaat.

'Inuusaq atorlugu suliniut' Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi Peqqissutsimut Pitsaaliuinernullu Aqutsisoqarfiup kiisalu atuarfeqarfiup akornanni suleqatigiissutaavoq. 'Inuusaq atorlugu suliniut' 2010-mili ingerlanneqartoq aallaavigalugu 'atoqatigiinnikkut peqqinnartumik inuuneq' pillugu ilisimasanik efterskoleni inuusuttunut aamma meeqqat atuarfianni atuartunut angajullernut (9., 10. og 11. klasse) siammarterinissamik siunertaqarpoq. Suliniummi ilaatigut qitiutinneqarpoq inuusuttunnguulluni meerartaanermi unammilligassat erseqqissaaffigineqarnissaat, tamatumalu saniatigut

aamma naartunaveersaataasinnaasunik paasisutissiisarnissaq kiisalu assersuutigalugu usuup puuanik naartunaveersaatinillu allanik atuinissamut paqumisukkunnaartitsinissaq.

Suliniut 'Nuummi-atoqatigiinneq' aamma suliniutaavoq nammineq suliniuteqarnikkut Peqqinnissaqarfimmik, atuarfeqarfimmik inuusuttunillu ataqatigiissitsisoq. Periuuserineqarpoq inuusuttumiit-inuusuttumut-periuseq, tassani nakorsanngorniat peqqissaasunngornianik suleqateqarlutik Nuummi atuariit pulaarsimavaat, atuarfinnilu atuartut angajullit atoqatigiinnermut tunngasunik allatut ilinniartinneqarsinnaanerat takutissimallugu. Peqqinnissaqarfik suliniutip ilusilersorneqarnissaanut ilaatigut ikiuussimavoq. Suliniummit misilittagarineqartut nunami nunap immikkoortuinut assigiinngitsunut agguanneqarlutillu siammarterneqarsimapput, tamatumani aamma Peqqinnissaqarfik ikiuussimavoq. Assersuutigalugu Aasiaanni Peqqinnissaqarfik atuariillu atoqatigiinnermut tunngasunik ilinniartitsinermi suleqatigiipput.

2. Nunap immikkoortuisa ilaanni Naalackersuisut isumaat naapertorlugu suliniutinik aallartitsisoqarnissaa immikkut pisariaqartinneqarnerluni, naartuersittarnernik ikilissaaqataasinnaasunik?

Akissut:

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit kisitsisit malillugit ukiuni tallimani kingullerni naartuersinnerit 4059-it isumagineqarsimapput, piffissamilu tassani 4191-it inunngorsimallutik.

	2009	2010	2011	2012	2013	Katillugit
Naartuersinnerit	799	858	743	784	875	4059
Inunngortut	901	868	821	781	820	4191

Naartuersittarnerit amerlanerujussui nunami ajornartorsiutaapput.

Kissaatiginngisamik naartulersartut amerlassusaat Naalackersuisut ikilisikkusuppaat, tamannali sivirusumik suliassaavoq pissusilersuutinik allannguineramik aamma illinniartoqarfiit kiisalu suliamut atatillugu oqartussat allat suleqatigiilluarnissaannik imaqtartussaq. Nunamut tamarmut atuuttumik sulisoqassaaq, suliniutaassaarlu siamasissoq inuttut atukkanut tunngasunik aamma imaqtartussaq.

3. Peqqinnissaqarfiup ukiumut aningaasat qassit naartuersittarnernut atortarpaat? Ilanngullugu Naalackersuisunut oqaatigeqquneqarpoq passunneqartarneq ataaseq agguaqatigiisillugu qanoq akeqartarnersoq, passussinnermut aningaasartuutit tamaasa aallaavigalugit.

Ilisimatitsissutigisinnaavara peqqinnissaqarfimmit naatsorsuinerit takutimmassuk, naartuersittarnerit ukiumut 8-9 millioner koruunit missaannik naleqartut Peqqinnissaqarfimmi isumalluutitigut atuiffiusimasut. Tassa naartuersinnermi ataatsimi

isumalluutit agguaqatigiissillugit 6.000 koruunit missaannik nalillit atorneqartarput,
tamatumunnga aamma angalanermi aningaasartuutit ilanngunneqassapput, taakku
agguaqatigiissillugu 4.000 koruunit missaannut naatsorsorneqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Doris Jakobsen